

**Ioannis Tollenarii Brvgensis e Soc. Iesv Specvlvm
Vanitatis Sive Ecclesiastes Solvta Ligataq. Oratione
Dilvcidatvs**

Tollenaer, Jean de

Antverpiæ, 1635

Metrica Paraphrasis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68633)

tò enim melior est obedientia, quàm stultorum victimæ, qui nesciunt quid faciunt mali.

METRICA PARAPHRASIS.

TORQVENTEM rutilo sidera cardine
Stellanti è folio sub pedibus Deum
Despectare iacentes

Terras numine credimus.

Qui septemPLICIBUS lampadas orbibus
Dispensat seriem ducere temporum:

Cuius flamma satelles

Tendit nubibus horridis

Erumpens, furis vindicis obsequi:

Cuius nauisfragos imperio, leuis

Frangit margine arene

Fluctus indomitum mare:

Quem Magnatum apices, Regnaque tristia
Templorumque tholo, ac thuricremis focis,

Supremumque fatentur

Multa cade bidentium;

Huius si patulam porticibus domum,

Aut arcana teris limina gressibus

Iusto examine lancis

Motus pendito gressuum,

Auremque, imperio sedulus obsequi,

Acclinem placitis arrige Numinis.

Illi Regna volendi

Mentisque arbitrium sacra.

Neu cordis rigidi vis adamantina,

Cervicisque tumor dia proteruiter

Factis iussa refutet.

Quicumque obsequitur Deo,

Sic

*Sic iuris Dominus liberior sui est.
At quisquis sibi ius arbitrij arrogat,
Normæ derogat Æqui,
Perditque imperium sui.
Spiranti melius victimâ obediens
Impensâ superis obsequij litat,
Quam si mille hecatombas
In vulnus fatui darent.
Quid fucum superis turba recalcitrans
Omenti que fibræque vngvine sublinis?
Aut quid fœda piacula
Tingis sanguine victimæ?
Non si sacrificis flamma voret focis
Ter centena bouum pinguis viscera;
Non si mille hecatombis
In riuos abeat cruor,
Exores superos illacrymabiles:
Non fibris pecudum carniuorum famem,
Non stagnante cruoris
Riuo purpuream sitim
Maestas satiat nullius indiga.
Si non supplicio culpa retunditur,
Si barbam Altitonanti
Vellis sacrilegâ manu,
Si fas atque nefas sub pede proteris;
Urgebit residem victima dexteram,
Despectæque hecatombes
Euertet stomachum halitus,
Vindictæque facem è sacrilegis focis
Vltrò corripiet longa Dei manus.
Queris grata litando
Quæ sit victima Numini?*

*Mens Diuūm reuerens, atque habilis iugo
Cervix si fuerit: si superūm vacent
Aptæ legibus aures;
Nulla hac blandior hostia.*

PROSA EXEGESIS.

QVAMVIS omnes omnino virtutes supremi illius Numinis obsequio sint mancipatæ, nulla tamen est, quæ plus adferat illi splendoris, & quæ suam Deo maiestatem perfectius asserat, quàm obedientia. Dignitatem huius virtutis luculentè declarant magnifica sanctorum Patrum elogia, quibus eam exornant. Obedientia enim, teste D. Augustino, mater quodammodo est omnium custosque virtutum: D. Gregorio sola virtus est, quæ virtutes ceteras menti inserit, insertasque custodit: Climaco denique obedientia est animæ propriæ perfecta abnegatio, spontanea mors, securum periculum, tuta nauigatio, iter dormiendo confectum, sepulchrum voluntatis, excitatio humilitatis.

Quod autem eadem virtus suam Deo maiestatem potissimum vindicet, inde perspicuum est, quod tota à nutu diuinæ voluntatis pendeat, omnisque laus eius in expeditâ diuinorum mandatorum executione consistat. Hanc promptam expeditamque mandatorum executionem Magnus Arcopagita beatarum mentium typo nobis adumbrari significat, dum nudæ, atque ab omni impedimento liberæ, à pedum velocitate, atque alarum pernecitate commendantur. Vnde & apud Prophetam dicuntur *facientes verbum illius, ad audientem vocem sermonum eius.* quibus verbis innuitur, eos quodammodo obsequiis imperia præuenire. Et quid aliud commendat illa Samuelis promptitudo, cum noctur-

*Obedientia
dignitas.*

*Augustin.
lib. 14. de
Ciuit.
Gregorius
lib. 3. Moral.
c. 12.
Climacus
Gradu 4.*

*Obedientia
Deo hono-
rem debitū
tribuit.*

*Arcopagi-
ta lib. de
Cælesti hier-
arch. c. 15.*

*Psal. 101,
20.*